

Một tiên nữ đặc biệt mà tôi đang ngắm có vẻ duyên dáng và lạ lùng, hơn nữa, cô không phản đối chút nào sự hiện diện của bọn tôi hay sự quan sát của tôi. Gương mặt giống như của một cô gái quê trẻ trung, rất xinh xắn, nụ cười không tắt, thật lôi cuốn. Có đông tiên nữ như thế trên sườn đồi, giống nhau tuy có hơi khác đôi chút trong cách biểu lộ và màu tóc. Loài tóc đậm xem ra nghiêm trang hơn và một số cô tỏ ra thật uy nghi. Nước da trắng chỉ thêm một chút màu.

Tuy có thể bay lên cao trong không, tiên nữ dành phần lớn thì giờ bay lượn chỉ ngay trên đầu ngọn cỏ dại, đôi khi sà xuống một cụm hoa đồng. Khi làm vậy, hình dạng tiên nữ biến mất, hào quang trải rộng bao trùm cây hay bụi hoa tùy trường hợp. Về một phương diện có thể nói chúng bao bọc vật chịu trách nhiệm, nhưng cùng lúc giúp vật hiểu biết hơn, khiến cho vật được kích động tâm thức hai lần, lần đầu là chính tâm thức của sự sống đang tiến hóa trong vật, lần hai là tâm thức rất đổi sống động của tiên nữ. Trong khi hào quang mở rộng như vậy, ta thấy được một vài hoạt động nhịp nhàng trong đó. Với một số trường hợp hào quang nở rộng đáng kể vượt ra ngoài chu vi của bụi theo một nhịp chậm, đều đặn, nhưng với các tiên nữ khác nó có vẻ như chớp chớp thật mau làm ta nhớ tới cử động lệ làng của cánh bướm. Khi cố gắng đi sâu vào tâm thức của chúng trong những lúc như vậy, tôi thấy rằng dường như chúng cố gắng chìm sâu hơn vào tâm hay điểm sâu kín của đời sống linh động trong hoa. Làm được vậy rồi chúng bay bổng lên không, lượn trong sự yên lặng và thông thả trong khi sinh lực được phục hồi.

Tới đây tôi đi sâu được một phần vào thế giới của chúng, thỏa mãn được ý mình. Bầu trời có rất nhiều tiên nữ, một số bay xuống làm việc tôi vừa mô tả ở trên, một số khác bay lên khi làm xong. Khoảng cách trung bình mà chúng bay lên thì chừng 5 tới 6m hơn, tuy có cô bay cao hơn thế; ở độ cao ấy chúng bay tới lui nhiều hơn; có lẽ vì chúng di chuyển tới lui ở độ cao này, từ 27 đến 33m. Khung cảnh rất đổi tuyệt vời, và bầu không khí thật quyến rũ. Tôi không thấy chúng có công việc nào khác hơn cái đã nói. Lẽ tự nhiên chúng rất bận vào khoảng thời gian này trong năm. Tiên nữ nói tới lúc ban đầu vẫn còn đứng gần chúng tôi và nhìn kỹ hơn, tôi thấy có vết thật mờ giống như đôi cánh tay, nhưng không có thân hình, chân hay cánh. Phần đậm đặc của hào quang cao chừng gần 3m.

Vùng Cotswolds,
August 7, 1925

Tôi rất thích thú khi quan sát một tinh linh cũng đang chăm chú nhìn kỹ tôi như chúng tôi nhìn kỹ cô. Sinh vật chưa có một cá tính độc lập hẳn, còn đang ở trong giai đoạn giữa tiên nữ và thiên tiên, mang vài tính chất của cả hai loài.

Tuy cô xuất hiện mới đầu vào lúc chúng tôi băng qua khu rừng rậm và vẫn còn bay lượn trên đầu ngọn cây thông mà chúng tôi đang nhìn xuống, cô không có vẻ như liên hệ rõ rệt với khu rừng, và chắc chắn là không bị ràng buộc vào công việc cho cây hay một nhóm cây. Tôi nghĩ cô là hoa tiên đang bước qua giai đoạn sống trong không như thiên tiên, và thời điểm cho cô đạt sự độc lập hoàn toàn rất gần kề. Thân hình gồm chất liệu của những cảnh cao cõi tinh cảm, rất sáng, dẻo dai và xinh đẹp. Hình dạng thật sự và cung cách giống như của một nữ sinh đầy sức sống. Lúc này đây hào quang nơi cô rất giống như những cụm mây bay đầy màu sắc, với những lượn sóng hay gợn sóng ánh sáng lẫn tẩn xuyên qua đó nối tiếp mà xuất hiện không đều. Cô có được sự vững chãi trội hơn nơi một tiên nữ trung bình, và thấy rõ là có thể đứng tương đối bất động trong không một lúc lâu. Cô thấy thể trí và tình cảm của chúng tôi rõ ràng, nhưng cô phải chú ý một chút mới thấy được thể xác bọn tôi, và dù vậy ảnh tượng của cô vẽ nó cũng rất mờ mịt.

Cố gắng tiếp xúc với tâm thức của cô, tôi nhận thức rằng tinh linh thấy rõ nhất thể tinh cảm của mọi vật ở cõi trần; chẳng hạn cái cây đối với cô có dạng một khối đậm đen ở giữa, tương ứng với thể xác, và khối ấy được bao bọc cũng như được xuyên thấu bằng ánh sáng nhấp nháy màu xám nhạt, tôi cho đó là thể sinh lực, và thể này được hào quang tinh cảm màu tím bao phủ, rộng chừng một tấc rưỡi bên ngoài thể xác. Đối với cô, mỗi cây giống như một động cơ mà xuyên qua đó và chảy vào đó là lực phát xuất từ cõi tinh cảm, làm sống động và chiếu rọi nó, giữ cho nó linh hoạt theo cái nhìn của cô; và đương nhiên là cô đúng, vì không có lực ấy cây không thể nào sống được. Theo sinh vật, dường như cây đang thực hiện công việc giống như điều ta gán cho hạt nguyên tử hồng trần nhưng ở mức độ rộng rãi hơn. Cô nhìn thấy một xoáy năng lực màu vàng chói ở rễ của cây ngay dưới sát mặt đất, qua đó lực từ cõi tinh cảm tuôn vào, rồi chảy ra trọn thân cây. Có vẻ như tinh linh không biết chút gì về tiến trình ở cõi vật chất; sao đi nữa, cô không lưu ý tới chúng lắm, vì tin chắc rằng chúng chỉ là thứ yếu so với cõi tinh cảm và không quan trọng mấy. Nếu diễn tả ý của cô bằng ngôn ngữ chúng ta, cô gạt qua bên ngụ ý của tôi về tiến trình ở cõi trần, nói rằng 'Điều quan trọng là sự tuôn chảy của sinh lực.' Cô nói rằng cô có biết về tiến trình ở cõi trần nhiều hơn chúng tôi, có nghĩa về *sự sống*.

Cô đang cố gắng hiểu việc mang xác phàm có ý nghĩa gì với chúng ta và với cô. Tinh linh tạo một ảnh hưởng 'lôi kéo' tôi, như thể muốn thử xem cô có thể làm chuyển dịch xác phàm của tôi. Vì vậy, cô thu hút và kéo về mình phần trước của thể tinh cảm và thể trí của tôi cho tới lúc chúng đụng các thể của cô ở xa 5m, nhưng cố gắng mấy cũng không làm cô ảnh hưởng được thể xác của tôi. Tâm thức của cô khi làm vậy chỉ có một ý tưởng là sẽ có sự đáp ứng tức khắc, bởi đó là cách vật liệu ở cõi thanh luôn luôn phản ứng khi ý chí tác dụng; và sự việc đúng hơn nữa ở giới thiên thần hơn là ở loài người, vì chất liệu cấu tạo nên các thể thanh của họ có vẻ như sống động và chứa nhiều điện hơn chúng ta. Cô khám phá điều ấy khi chạm vào hào quang của tôi, vì nó rất nặng nề đối với cô. Tinh linh giữ lấy một phần của hào quang, để chạm vào người và xem xét chúng giống như ta xem xét một mẫu vải. Bằng cách hòa hợp tâm trí của tôi và cô tới một mức nào đó, tôi làm cho cô cảm được tính trị trệ của xác thân. Nó trị trệ đối với tâm thức sinh vật nhiều hơn là đối với tôi, cô cảm nó giống như tôi cảm khi mang thân xác bằng chỉ.

Giờ đây cô lắc lắc thể sinh lực để làm nó nhúc nhích và tôi giúp cô tiến sát đến thể xác tới hết mức có thể có. Trong một lúc tinh linh hoảng hồn, rồi thấy như mình bị chôn cứng, vô phương vùng vẫy; cô ráng hết sức để nâng thể xác vào trong không, và làm vậy khiến cho thể sinh lực mở rộng, tràn ngập ánh sáng; nó cũng làm cho thể xác thấy nhẹ hơn một chút, sinh ra một ý thức lạ lùng mà ta thường có trong giấc mơ, là chỉ cần ráng chút xíu thì có thể bay được. Sự tiếp xúc rất gần này với cô làm tôi cảm thấy như các nguyên tử trong người tách xa nhau, sự ràng buộc hóa lỏng lẻo. Tôi nghĩ một thiên thần đầy quyền uy có thể biến đổi thể xác sang thể sinh lực, có lẽ đó là chuyện xảy ra Từ Thức hay Lưu Thần, Nguyễn Triệu. Một trong số những cảm giác sinh ra nơi cô là nỗi kinh ngạc rằng chúng ta có thể chịu sự tù túng như vậy cả đời. Có vẻ như cô không biết gì về sự sinh và sự tử, hay ngay cả sự tự do trong lúc ngủ tuy tôi cố gắng giải thích những việc này cho cô. Đối với sinh vật cuộc sống của chúng ta thực phức tạp và cô không thể hiểu vì sao chúng ta lại chọn nó thay vì đi theo con đường tương đối thẳng bong của đời sống thiên thần, vì họ không nhấn mạnh quá đỗi vào 'hình thể' như chúng ta. Cô nói 'Không thể vượt nhẹ nhàng vào không trung, phóng một khoảng cách thật xa, vút qua một thung lũng mà phải kéo lê mệt nhọc chậm chạp một thân xác thô kệch thì còn tệ hơn là không hiện hữu'. Xem xét sự việc theo tâm thức của cô, khó mà thấy cô sẽ là một trong những thiên thần chịu đỗi sang đường tiến hóa của người, nhưng tôi thú nhận là thí dụ ngược lại rất đối hấp dẫn với tôi.

Tôi vừa mới cho cô một ý niệm sơ lược về các Chân Sư; tinh linh biến đổi tư tưởng ấy vào thế giới của mình và nghĩ tới vị đại thiên thần, bậc lãnh đạo mà cô có ý thức. Lúc ấy thiên thần của thung lũng xuất hiện sau lưng cô, cười rạng rỡ thật tuyệt vời, đây vẻ mỹ lệ sáng chói, bao phủ cô trong hào quang của ngài, kéo cô lại

gần bên trái mình. Điều ấy khiến cô rất đỗi sung sướng, cảm thấy hoan lạc. Cô chỉ đứng trong phút chốc rồi xẹt đi, lâng lâng do sự tiếp xúc ấy và nhảy tung tăng như thú vật trong rừng. Mối liên hệ giữa hai người thật giống như cửa đệ tử và Chân Sư trong hàng ngũ nhân loại.

Trong trí của thiên thần tung lũng, dường như có sự hiểu biết rõ ràng về những chặng tiến hóa mà thế giới thiên thần phải đi qua, và tôi cho rằng ngài đã mang tinh linh và tôi lại với nhau, có lẽ để cho cả hai chúng tôi học hỏi. Ngài cũng ý thức được những bậc cao hơn, những đẳng cấp trong hàng ngũ thiên thần. Cố gắng tìm hiểu ý của ngài làm tâm thức tôi hướng lên trên vào phần bên ngoài trái đất. Tôi hơi e ngại trong việc diễn tả ảnh tượng dưới đây, vì làm như vậy xem như tôi đã tầm thường hóa và hạ thấp giá trị của việc.

Tôi thấy một cái bàn dài phủ vải trắng với ánh sáng chói lòa, ở giữa có một chữ thập. Những thiên thần cao cấp ngồi hai đầu và từ mỗi đầu một hàng thiên thần xếp dài, càng lúc càng cao trong không cho tới khi nhìn chỉ còn lại một sự rực rỡ chói mắt, và vẻ chói lọi không xóa nhòa; có nhiều bậc dẫn tới bàn và các thiên thần lên xuống những bậc ấy. Từ ở giữa của viển tượng năng lực tuôn chảy đều đặn, lượn này tiếp theo lượn kia đây màu sắc thanh nhã mà rất sống động: màu vàng chói và màu hồng, nó chảy ra ngoài xuống dưới, làm cho toàn cảnh có vẻ rực rỡ vượt hẳn khả năng mô tả của tôi.

CHƯƠNG V

CÔNG VIỆC CỦA TINH LINH

Trong một buổi đi dạo ở rừng Epping, chúng tôi thấy một gốc cây đã bị đốn cụt, và có nhiều nhánh nhỏ đâm ra ở hai bên thân. Khi cố gắng tìm hiểu chúng tôi thấy mỗi nhánh có liên hệ với một tinh linh, sinh vật chịu trách nhiệm về sự nảy nở của nhánh và là mấu cuối cùng của một chuỗi tâm thức lên đến tận vị thiên thần trông coi loài thảo mộc; nó giống như con ong hơn là tiên nữ, và đang vo ve quanh tôi khi tôi đến gần quan sát nhánh cây.

Khi cây bị chặt, phần lớn tâm thức rút về, nhưng vì rễ còn nằm lại trong đất và vẫn còn sống, một phần tâm thức còn lưu lại. Gốc cây không phải là phương tiện đáp ứng lý tưởng, nhưng tới lúc thuận tiện và nhánh con đâm ra, chúng trở nên là phương tiện để biểu lộ và mở rộng cho đời sống bên trong; dù tâm thức cây xâm nhập mọi tế bào, còn có một trung tâm sinh lực và tinh cảm nằm ở dưới gốc cây, chỉ dưới mặt đất chút xíu, nơi rễ bắt đầu mọc. Nó giống như một bầu sáng trong màu vàng, đường kính chừng một tấc hay tấc rưỡi; nhiều lượn sóng từ đó tuôn ra, làm cho nó giống như một đóa hoa lớn màu vàng, cánh hoa nhọn xếp thành những vòng đồng tâm, và nhạt dần khi ra xa tâm. Ở chính giữa cái 'hoa' này, lực từ thể tinh cảm tuôn mãi vào thể sinh lực, tạo thành một xoáy phát ra làn rung động ở cõi thanh; nó gây ra âm thanh hướng dẫn và điều khiển phần lớn hình dạng của bất cứ sự tăng trưởng nào xảy ra trong vòng ảnh hưởng của nó. Chuyện lạ lùng là khi làn rung động này chạm vào hào quang của tôi, nó sinh ra trong đó một hình cây tí hon, tựa như kiểu mẫu của cây trưởng thành.

Có vẻ như tiến trình tương tự như thế xảy ra trong tâm thức của thiên thần kiến tạo ở mọi cấp bậc; mỗi sinh vật tùy theo khả năng và mức phát triển, nhờ vào cách này mà thấu đáo phần việc phải làm, cả về màu sắc lẫn hình dạng. Với hàng tinh linh thấp hơn tiến trình này xảy ra gần như hoàn toàn do bản năng, và có lẽ nó chỉ được ý thức nơi thiên thần cấp cao. Khi nhánh cây lớn dần, nó càng lúc càng có ý thức và làn rung động từ trung tâm

trở nên phức tạp, nhiều 'nốt' mới được thêm vào, mỗi nốt kêu gọi một loài tinh linh kiến tạo riêng, làm sống động loài vật chất tương ứng với nốt ấy và tạo nên hình thể mà vật chất này sẽ tụ lại trong đó.

Tâm rung động của trung tâm sống trong trường hợp này có đường kính khoảng 4m, tạo nên một khối cầu trong đó có nhiều loài tinh linh làm việc; các sinh vật này được kêu gọi tới đây theo cái 'nốt' chính trong bản chất mình. Chúng làm việc ở cảnh ether, hấp thu chất liệu rung động cùng mức với mình và do vậy làm chuyên biệt hóa vật liệu, sau đó tuôn chúng vào cái khuôn hình thể bằng chất ether. Theo cách thức này và nhờ các sinh vật trên, sự tăng trưởng của cây dần dần được thực hiện.

CÔNG VIỆC CỦA TINH LINH CÂY

Cây có linh hồn vì chân thần tiến hóa bằng cách nhập vào trong cây và học hỏi, sự tiến hóa ấy thành mau lẹ hơn khi được tinh linh chăm sóc. Ảnh hưởng đầu tiên là khả năng đáp ứng với thế giới bên ngoài của tâm thức cần mở mang trong cây được thức dậy. Hào quang rực rỡ của tinh linh liên tục tác động lên tâm thức cây, sau một thời gian sẽ làm cho nó tự sinh ra rung động. Tính nhạy cảm của cây với những tác động bên ngoài càng lúc càng tăng, và tâm thức dần dần đáp ứng lại những tác động này.

Tinh linh cây thường tiến hóa hơn cây vượt bậc, đóng vai trò trung gian, hay con kinh cho năng lực từ những cảnh giới cao của tâm thức; như thế nó làm công việc tương tự như của chân nhân với con người, tức là gạch nối giữa tinh thần và vật chất. Tinh linh làm được chuyện này vì tâm thức sinh vật được thức tỉnh rất cao, và đó là yếu tố quan hệ.

Ta có thể nói mỗi nhóm rau cỏ được một thiên thần cao cấp trông nom, và nhiều tinh linh làm việc dưới quyền ngài. Hệ thống này là khuôn mẫu trong cách làm việc của thế giới thiên thần, từ trên cao xuống tới các tiên nữ và tinh linh tạo hình hài. Vị thiên thần trông coi hồn khóm sẽ làm việc và tuân theo một đại thiên thần khác trong loại thảo mộc, và vị này, bởi thấu rõ thiên cơ trong trí Thượng đế, truyền mệnh lệnh xuống cấp dưới cho đến tinh linh tí hon ở cõi ether.

Việc kết hợp và ở với cây một thời gian dài của thiên thần có thể được xem như là sự hy sinh, một cách phụng sự, và là phương tiện cho ra sự nảy nở mau lẹ nhất. Giống như mọi hy sinh đúng nghĩa, nó không tạo nên đau khổ, tuy thiên thần có thể thấy bị giới hạn phần nào ở những cảnh thấp. Khi tới ngụ trong cây, thiên thần dường như hòa hợp mình với trọn sự sống trong cây, khiến sự vật đang hỗn độn trở nên đồng chất, sinh vật do đó có thể xem như là sự biểu lộ của linh hồn cây, tuy cùng lúc đó nó là một thực thể riêng biệt.

Do sự kết hợp này ta thấy được mối liên hệ giữa tinh linh và cây, cũng như sự tiến hóa của cả hai được thúc đẩy như thế nào. Khi cây chết, hoặc chết già hay bị chặt, tinh linh rời được khỏi mối liên hệ này, có lẽ thiên thần đúc kết lại thành quả tiến hóa của cây và chuyện ấy dẫn đến tình trạng ngơi nghỉ, tương ứng với cõi thiên đàng của người. Còn về việc khởi kinh nghiệm đặc biệt ấy được hòa ra cho cả hồn khóm thảo mộc hay được giữ lại và tái sinh cùng với tinh linh làm việc với cây thì tôi không thể nói gì, tuy tôi cho cái sau có thể xảy ra cho cây nào có tâm thức cao. Ta tự hỏi tinh linh có khi nào muốn theo sát linh hồn non trẻ khi nó qua kiếp loài vật và ngay cả loài người. Chúng ta không biết mối liên hệ giữa người với thế giới thiên thần có thể truy ngược lại bao xa.

CHƯƠNG VI

BROWNIES và MANNIKIN

Petit Saleve, gần Geneva,

June 1, 1925

Brownies trong vùng này có y phục tươi sáng hơn brownies thấy ở Anh. Chúng có rất nhiều trên sườn đồi, đa số đội nón màu đỏ tươi, đủ thứ chóp, áo khoác màu nâu bã trầu, quần có dây đeo qua vai; gương mặt rộng, ai cũng có râu và mắt nhỏ, mũi đen. Thân hình rộng bề ngang như bè ra, chân rộng khi chúng bước. Tay sần sùi, giọng nói ìm ìm.

Đang quan sát tôi thấy một nhóm nhỏ đi lên sườn đồi; một số mang túi đeo vai; một số khác mang xuống với cán mài bóng loáng; có xuống có tay cầm giắt vào thắt lưng, kẻ khác lại mang nó trong tay. Nhóm này có chừng 30 tới 40 chú, leo chậm chạp lên đồi, coi bộ phải ráng sức lắm. Chúng nói với nhau bằng giọng trầm ì ì, như thợ thuyền chuyện vãn trong lúc tới chỗ làm việc và ta thấy những cá tính khác biệt trong nhóm. Không phải ai cũng bí xì, có kẻ rất vui tính, và một chú như vậy tách khỏi nhóm đi lại gần chúng tôi. Chú đứng ở xa khoảng 7 hay 10m, chân dang rộng, tay chống ngang hông, ngược nhìn bọn tôi với gương mặt vui vẻ, có lần chú tự phụ, dường như muốn nói: 'Coi tôi đây, nhìn kỹ chút đi, có phải tôi đẹp đẽ lắm không?' Chú dang rộng tay phải chỉ về đồi núi và đồng ruộng chung quanh, hẳn có ý bảo 'Trọn khu này là của tôi, nhà như vậy bạn có thích không?' Tôi kêu chú lại gần hơn, và sinh vật bước tới cách chúng tôi chừng 2m, nhưng khi thể vĩa chúng tôi bắt đầu chạm vào chú nhỏ, brownie mất tự chủ, hình dạng chú bắt đầu mờ từ từ, sự vui vẻ biến mất, chú bị rối trí và muốn mất đi ý thức về chính mình; sinh vật bước lui lại rồi vội vã chạy mất, nhập bọn trở lại với bạn bè lúc nãy đã đi khá xa trên đồi. Chú nhỏ vừa kể không có nón, choàng một cái yếm bằng da như thợ rèn, có dây lưng với khóa cột chặt, có giắt vài đồ nghề bé tí của thợ rèn. Tôi thấy được một cây kềm tí hon và cái búa nhỏ.

Giờ chú quay trở lại, gần như lấy lại được phong thái của mình, và nép một chút sau bụi cây, nhìn chúng tôi chằm chằm nhưng không còn tự chủ mấy. Điều bộ nghênh ngang mà brownie tỏ ra ban đầu hoàn toàn mất hẳn. Lúc đó chú bị thúc đẩy bởi lòng kiêu hãnh và muốn khoe ta đây với chúng tôi, nhưng giờ chú trở lại vì óc tò mò và vì bị chúng tôi hấp dẫn. Chuyện đáng để ý là những đồ nghề và sợi thắt lưng đã mất hình dạng, chỉ còn là những nét mờ nhạt trong khối vật chất thô sơ mà chúng được tạo nên, tuy vẫn còn thấy được phần nào và dính với chú nhỏ ở chỗ giắt các vật ấy.

Ngắm nhìn chú, tôi thấy lòng tự tin đã trở lại mau lẹ; sinh vật bắt đầu thấy đây tin tưởng hơn và bước ra khỏi đằng sau bụi cây; chú nhỏ lại tới gần nhưng không sát như lần trước; brownie chỉ cao bằng ngọn cỏ, chừng 4 tấc rưỡi.

Chú làm tôi kinh ngạc vì bất thình lình chú cất tiếng hát; giọng thật trầm và bài hát của chú chỉ là một chuỗi lập đi lập lại những chữ 'Ho, ro, ro, ro', và hình như diễn tả nỗi hoan lạc trong đời brownies. Bài chỉ có bốn nốt đi từ cao xuống thấp Sol Mi Do La và mỗi lần hát lại có trường độ khác nhau. Chú múa máy tay chân trong lúc hát, chỉ trở những cảnh khác nhau ở chung quanh. Khi cố gắng đi sâu vào tâm thức chú, tôi thấy sinh vật không thể thấy bên kia thung lũng ngăn giữa Grand Saleve và Petit Saleve; thực ra trọn ý niệm của chú về cảnh vật thì khá giới hạn; cỏ mọc đầy cũng làm chú không nhìn xa; nhưng sinh vật có một ý niệm rõ rệt về phương hướng và hình như có mối liên hệ với chỗ mình đang làm việc.

Giờ chú biến mất rồi, nhưng một số những chú lùn khác lại đang ngắm bọn tôi với vẻ hiếu kỳ mà hơi nhút nhát. Bọn này thuộc một loài khác, chúng có gương mặt trẻ, tươi mát, nhỏ hơn và ốm hơn brownies, có thể gọi chung là mannikin. Chúng mặc áo choàng màu xanh, gấu cắt lượn như vỏ sò, dài quá hông một chút. Sinh vật thuộc lớp phát triển thấp hơn, có ý thức về mình ít hơn là brownie. Chúng sống trong ổ và chỉ cao tốc rười. Chú lùn nhảy nhót trong đám rế, phóng những bước ngắn. Xem ra chúng có liên hệ mật thiết, và không thể tách rời với ổ, hình như ổ là sự sống của chú lùn được biểu lộ. Hẳn sẽ rất thích thú nếu ta biết được điều gì xảy ra cho cả bọn khi ổ bị hái mất. Tôi đoán là chúng sẽ tan biến đi cho tới khi ổ mọc trở lại.

Chúng tôi đang ngồi dựa lưng vào vách đá dựng trên sườn đồi để ngăn đất lở. Trên đỉnh đồi một số brownie đang dòm xuống phía chúng tôi, tựa như chúng tôi làm chúng sôi nổi lắm. Cả nhóm bàn tán xôn xao. Một ông lùn già bạo dạn hơn cả, có một thể xác được kết chặt chẽ, vững vàng, bởi dù ông ở ngay đằng sau và trên đầu bọn tôi, ông có thể giữ vẻ tự chủ không chút khó khăn. Mặt đỏ, vui vẻ với bộ râu dài màu xám, ông mô tả chúng tôi cho những kẻ nhút nhát trong bọn đằng sau ông. Vài kẻ không dám cả việc tới gần bờ tường, còn những kẻ khác ghé mắt dòm rồi thụt lui lại thật mau. Trong lúc tôi đang tả những chuyện này số chú lùn tăng hơn cho tới lúc cả một đám đông tụ ở khoảng đất phẳng trên cao; dường như chúng họp lại bàn bạc và chờ những kẻ đang tiếp tục quan sát chúng tôi kỹ càng trở lại. Lúc này tôi thấy ông già râu xám là nhân vật mà tôi để ý như là trưởng nhóm khi cả bọn mới đi lên sườn đồi. Ông mặc áo choàng dài màu nâu tối sát đất. Thấy ông già hơn những kẻ khác, và đương nhiên là kỳ cựu hơn về óc thông minh cũng như lòng tự chủ so với cả nhóm, và có vẻ như chúng từng phục ông. Ông có ý niệm mơ hồ về việc nhóm có thứ bậc, biết rằng mình chịu trách nhiệm trong việc thi hành ý muốn của thượng cấp, và cách hướng dẫn nhóm cũng như sự sống của ông có nhiều tự chủ và ít do bản năng hơn là với các tinh linh khác.

Cùng lúc ông rất trẻ thơ; ông tỏ ra vẻ mình là thượng cấp cao tốt (tức một kẻ gần gũi với sinh vật cao là chúng tôi!), và có thái độ của kẻ quen được kính trọng, biểu lộ bằng việc ông nhìn chúng tôi không e ngại chút nào. Hình như ông không có ý niệm về sự khác biệt phái tính; ông thấy vợ tôi khác tôi, có nghĩa tóc nàng dài và cong, ông không thể hiểu được là trong khi chúng tôi thuộc về cùng một bộ lạc, chúng tôi lại có thể có bề ngoài hết sức khác nhau. Áo khaki và quần nỉ của tôi ông hiểu được, bởi chúng không khác mấy với cái ông từng quen, nhưng váy đầm của vợ tôi là vật mới và rất đổi lạ lùng ông chưa hề biết. Thân hình to lớn của chúng tôi cũng làm ông kinh ngạc và thấy rõ là dù có nhiều nhà cửa trang trại rải rác ở dưới thung lũng kia, có đàn ông và đàn bà làm việc trong ruộng vườn, ông chưa bao giờ thấy được người rõ như bây giờ.

Xem như ông có biết sơ sơ về đời sống người, gần họ với chỗ mà ông thấy họ và xem chỗ ấy hoặc là dễ chịu hay không dễ chịu, cảm nhận mù mờ đó là cái gì to lớn nhưng không tách rời nó ra khỏi khung cảnh. Kinh nghiệm hiện giờ làm ông thật thích chí, và thân hình bé nhỏ của ông run lên vì sự kích thích do việc tiếp xúc gần với người, nó bị kích thích quá tới nỗi ông chịu không nổi; kinh nghiệm nói rộng tầm nhìn của ông ra rất nhiều, và ông sẽ không bao giờ trở lại tâm thức xưa nữa. Ông làm tôi nhớ đến những ai đã thấy một viễn tượng lớn lao và không bao giờ quên được, và rất có thể là chẳng mấy chốc ông sẽ vượt ra khỏi sự giới hạn của kiếp sống brownie, để bước vào một cảnh sống khác với nhiều vùng trời tâm thức rộng rãi hơn.

Chúng tôi mở lời xin ông chúc lành nhưng điều này tỏ ra quá sức cho ông và hình dạng brownie bắt đầu tan rã, thành ra chúng tôi không dám nài, và giờ đây ông nằm dài trên sườn đồi chậm chạp hồi tỉnh, trong khi bọn trẻ hơn xúm xít chung quanh. Tâm thức phục hồi lạ lùng, ông ngồi dậy, vẫn còn vẻ mất thần của người đã nhìn thấy một viễn tượng, và nhìn nét mặt của ông cũng cho ta thấy rằng đời sống vui tươi của ông đã được tràn ngập hạnh phúc hơn chút nữa, và khi ông lại sức hoàn toàn, chắc chắn ông sẽ thấu lượm được nhiều điều hay qua cuộc gặp gỡ này.

Đến giờ phải về, chúng tôi rời nhóm brownie với giọng nói ò ò và tiếng nói chuyện râm ran vẫn còn

vang trong tai, và thấy rằng cả chúng tôi cũng thấu lược được chút ít qua kinh nghiệm này, nó cho chúng ta một cảm giác thân thuộc hơn với tinh linh, và làm sinh vật hóa ra dễ thương dưới mắt người.

Trong Rừng Cây Du ở Cotswolds

August 9, 1925

Có hàng trăm chú mannikins nhỏ màu nâu chơi đùa trên nền lá dầy phủ kín mặt đất. Chúng cao chừng 2 tới 3 tấc, màu sắc thay đổi từ xanh xám của thân cây du sang nâu đậm của lá chết. Liên lạc với chúng làm con người chìm đắm vào một bầu không khí rất đổi lạ lùng. Chúng có gương mặt của ông lão rất già đi cùng với tâm trí trẻ thơ và sự nhậy nhót, phá phách của những bé trai. Mannikin mặc áo choàng với quần tới đầu gối có dây đeo, làm bằng chất liệu giống như vỏ cây du màu nâu; chúng có bàn chân nhọn ở đầu và vài kẻ mang đôi ủng bé tí. Nét mới lạ trong quần áo của chúng đối với tôi là nón, nó giống như nón trùm đầu xếp lông lẻo thành lớp trên vai, bao trọn đầu chỉ chừa gương mặt và thông xuống đằng sau, tụ lại ở một điểm. Lông mày xám, có râu mép và râu cằm dài để nhọn hay cắt ngang, hay có kẻ để ít nhọn hơn. Vẻ cổ quái của tinh linh lại tăng thêm bởi nét mặt thật nghiêm nghị và sôi nổi chẳng vì một chuyện gì cả. Mới thoạt nhìn người ta có thể tưởng chúng là người rất bận rộn nhiều chuyện, nhưng khi nhìn vào phần trí của chúng, ta thấy gần như không có gì cả. Tôi cũng lại có cái cảm giác kỳ lạ là sự lập đi lập lại, như một người liên tục nhắc lại một câu trong đầu..

Có vẻ như chúng 'sống' bên trong cây, đi vào qua những cửa cần thận. Đó thường là những lỗ hổng nhỏ trên thân cây, hay nằm ngang với mặt đất, nhưng không phải cái nào cũng vậy. Có những nhóm sống trên chảng ba, nơi cành dính liền với thân cây. Dù có thể di chuyển một đoạn ngắn trong không, xem ra chúng thích chạy lên thân cây hơn, và chạy dễ dàng y như khi chạy trên mặt đất. Coi bộ chúng không bị ảnh hưởng bởi sức hút của trái đất, vì chúng giữ vị trí ngang song song với mặt đất khi chúng chạy lên chạy xuống, thân hình thẳng góc với thân cây. Tuy hình dạng chúng là một khối chung đồng chất không có lục phủ ngũ tạng, nhìn kỹ vào sự di chuyển của chúng dường như cho thấy có vật gì tương ứng với bắp thịt; điều này thấy rõ nhất khi chúng nhảy, vì chúng thường nhảy những quãng ngắn; chẳng hạn khi còn cách thân cây chừng nửa thước mannikin hay nhảy vọt. Khi phóng như vậy căng chân thấy rõ là cứng lại và thẳng đơ, rồi duỗi ra trong khi lơ lửng và cả hai chân co lại chuẩn bị việc đáp xuống; mặt khác, đáp xuống là việc rất êm, rồi tinh linh tiếp tục đi tới với cùng tốc độ.

Một số những chú nhỏ này đang biểu diễn cho chúng tôi coi, ngay cả người không có thông nhãn trong đám chúng tôi cũng có thể thấy lá bị lay động do chúng làm, dù họ không hề thấy chúng. Dường như chúng đang già, vì cái khác biệt rõ nhất trong bọn là tuổi tác. Mới lúc nãy có một ông cụ già hết sức già, lụm lụm leo lên đồi với vẻ của người tới xem chuyện gì mà chọn rợn nơi đây.

Ông không ngược nhìn lên, cứ cắm cúi mặt sát đất cho tới khi cách chúng tôi hơn một thước, rồi ông bắt gặp chúng tôi; chẳng biết ông cảm nhận được gì nhưng rõ ràng ông choáng váng. Đúng chúng tôi là chuyện hết sức mới lạ trong kinh nghiệm của ông, và thật buồn cười khi thấy vẻ tự cao và hóm hỉnh trẻ con biến mất, nhường chỗ cho sự lạ lùng; ông loạng choạng vài bước đằng sau, mắt trở ra tới nỗi ai hấy sẽ phải hoảng hồn! Nỗi kinh ngạc dần mất đi và ông bước lại gần hơn, rồi đi vòng ra trước mặt thúng tôi hầu thấy rõ chút nữa. Không chắc ông có những cảm xúc nào khác nhưng ông chẳng lộ chút sợ sệt nào; có vẻ như ông biết chúng tôi đang thấp hương và thích mùi hương đó.

Dù tôi không chắc là mình quan sát đúng đắn, tôi thấy không chút nghi ngờ nào là ông chống gậy y như người già chúng ta làm. Bây giờ ông ngồi xuống, xếp đặt cho mình xem xét sự việc kỹ càng. Một chút mưa ào xuống ngăn ngừa cho thấy là ông không bị nó ảnh hưởng tí ti. Ông lại bị ngạc nhiên nữa, vì giờ ông thấy là

bọn chúng tôi có ba người thay vì chỉ có một như ông tưởng lúc đầu. Cô gái ngồi hơi xa xa cho ông cơ hội xem xét thêm; có vẻ như ông không thể liên kết cô với bọn tôi; đối với ông cô là hiện tượng độc lập nằm ngoài kinh nghiệm của ông, chúng tôi đối với ông cũng cho cảm tưởng đó, và cũng ở ngoài tầm hiểu biết của ông. Bây giờ cô đánh diêm thắp một cây hương khác, và ông kinh ngạc quá tới nỗi nhảy bật lên khỏi mặt đất và chạy ra sau, cách chúng tôi thêm một thước nữa. Thật ngộ nghĩnh khi thấy ông bắn lên trong không cách mặt đất chừng một tấc rưỡi mà vẫn ở trong tư thế đang ngồi ! Ông lại mon men tới gần chỗ cũ, dùng tay bò tới.

Ảnh hưởng của hào quang chúng tôi trên ông quả thật thú vị. Thế trí nhỏ bé của ông là một khối mây vô dạng gần như không có màu sắc nào, nhỏ hơn thế phách, bắt đầu sáng lên; nó cho ra một cảm giác dễ chịu trong lòng khiến ông thích lắm; nói khác đi, sự hiện diện của chúng tôi kích thích ông. Ông bắt đầu mất đi cảm xúc của mình cũng như vẻ già nua, tâm thức thay đổi biểu lộ bằng nụ cười ngây thơ dần dần nở trên gương mặt. Giờ ông hóa dạn dĩ hơn và tiến đến cách chúng tôi khoảng hơn hai thước, dường như đặc biệt bị hấp dẫn bởi cô bạn. Sau vài phút, ông mất đi hình dạng già lão và nhảy cẫng lên xuống trước mặt cô như muốn khoe ta đây. Ông quay tròn cây gậy, chốc chốc lại ngưng và chống tay ngang hông, cúi mình hướng về phía cô. Lúc này một chuyện rất lạ xảy tới ông, khi cúi xuống, ông nghiêng người từ hông xuống sâu tới nỗi thân hình song song với mặt đất, và bất thành linh thấy lá với mặt đất nâu, ông quên hẳn chúng tôi; nhìn như vậy chừng nửa phút, khi ngẩng lên thấy lại chúng tôi ông đống người trở lại ! Lần này mạnh quá ông chịu không nổi, và mannikin vội vàng lui ra một khoảng xa, lùi vào cổ mọc ở ven rừng.

Một nhóm trong bầy của ông dần dần biết đến sự hiện diện của chúng tôi, và tụ lại thành vòng bán nguyệt, đứng trong rừng dòm ra quan sát. Vài kẻ ngồi chết sững như trời trồng, vài kẻ khác đi tới đi lui hình như đang phê bình với cả bọn; kẻ khác nữa chạy ra thám hiểm về phía chúng tôi và rút về khi hào quang bọn tôi quá mạnh đối với chúng. Tôi thấy lại ông già khi nãy; ông vẫn còn giữ hình dạng trẻ trung, còn bị kích động và lăm lăm với chính mình; coi bộ ông thấy khó mà đứng yên trên mặt đất, ông cứ bay lên rồi rớt xuống cỏ, như thế thân hình không vững, không kiểm soát được nữa.

Với những kẻ khác ảnh hưởng chính mà hình như chúng tôi gây ra là việc làm tắt cả những giác quan của chúng hóa nhạy hơn. Dù việc so sánh không đẹp lắm nhưng ảnh hưởng giống như rượu tác động lên người chưa uống lần nào. Chắc hẳn tác động sẽ mất đi về sau, nhưng nó sẽ để lại dấu vết mãi mãi trên sinh vật, và sẽ đẩy mạnh hơn sự tiến hóa của chúng.

Thực vậy, chỗ mà chúng tôi đang ngồi đã được dùng rất thường cho những buổi quan sát khác và đã được từ điển hóa, chúng tôi hy vọng nó sẽ tạo ra một kết quả tốt lành cho toàn thể sinh hoạt trong bầu ảnh hưởng của nó. Tuy chúng ta là người bình thường theo cái nhìn của nhân loại, chúng ta lại rất đổi lạ thường theo tiêu chuẩn của mannikin, chúng cách xa con người y như ta cách xa những bậc thánh nhân.

Coswolds,
August 23, 1925

Những tia nắng của mặt trời chiếu rọi trên lưng đồi đầy cỏ ở bìa rừng, và điều ấy lôi cuốn một số lớn tinh linh từ trong rừng ra, chúng đang nô giỡn theo cách của chúng với nhau. Có ít nhất ba loài mannikin riêng biệt và khá đông tiên nữ. Cả bọn làm thành một cảnh tượng đáng yêu. Trong nhóm có những sinh vật sống trong cây ta đã nói trên kia, có brownie, có elf sống trong cỏ

Nhìn kỹ hơn tôi thấy mannikin của cây khác nhiều điểm so với mannikin thấy ở cây du, rừng ở khu này phần lớn gồm cây dương, mannikin ốm hơn, coi trẻ hơn và sinh động nhiều. Gương mặt rất mỏng, có góc cạnh

và mũi nhọn. Chúng đội nón dài có chóp nhọn rơi xuống lưng khi đi, và thả dài ra sau khi lơ lửng. Y phục gồm áo choàng bó sát người và quần dài, bàn chân dài với vớ cũng nhọn đầu. Kiểu vớ này mới lạ đối với tôi khi quan sát tinh linh và hẳn phải bất tiện, vì khi chúng đi trên mặt đất nó cứ hay vướng vào chân, nhưng tôi không thấy nó làm cản trở chuyện đi đứng. Quần áo màu nâu đậm với những chấm xanh lá cây đây đó, thay đổi theo từng sinh vật; có kẻ đội nón dài toàn màu xanh lá cây, có kẻ chỉ thuần màu nâu, lại có kẻ trộn lẫn hai màu này. Tinh linh cao chừng nửa thước

Một trò chơi chính của bọn là 'chạy' thật lẹ xuống sườn đồi cho tới khi cách khu rừng khoảng 7m, phóng lên không mau lẹ, bay sát trên đầu tường ở bìa rừng rồi đáp xuống khoảng 20 hay 30m bìa rừng bên kia. Coi chúng cố quái khi 'bay' trong không với nón lơ lửng sau lưng, chân duỗi dài ra trước, chóp nhọn của vớ thò quá nhón chân. Một số chạy lên xuống sườn đồi lẹ làng, bằng những bước dài và ta thấy rõ là việc phóng lẹ trong không đây ánh nắng làm chúng rất vui thích. Vào giờ này nắng bắt đầu yếu, dù vậy chúng cũng không chịu nổi nếu ở ngoài nắng lâu và cứ chốc chốc phải ngồi nghỉ trong bóng mát của khu rừng. Rõ ràng là chúng không quen với ánh nắng mạnh, cho dù sức nắng đã giảm đi rất nhiều do cây trong rừng. Đó cũng là lý do tại sao chúng bay rất lẹ vào rừng như tôi đã tả ở trên, nhưng dù phải làm vậy, chúng coi đó là một nỗi vui thú.

Chú brownie thì có thân hình to lớn hơn và cục mịch, chúng là những ông lùn rất mập; cao chừng ba tấc, mặc quần áo thông thường của brownie, một số đồng có khóa lớn sáng rực để thắt lưng đằng trước. Áo choàng có nón ngắn, viền hình vỏ sò, nón màu vàng còn trọn y phục lại màu nâu. Nón của chúng cũng nhọn và dài vừa phải. Nước da tươi mát, râu rậm màu nâu, cả râu mép nữa. Đa số gương mặt nở nụ cười rộng. Chúng đi từng cặp đôi hay cặp ba đó đây, một số kết thành vòng chơi đùa. Điệu múa của chúng giống như những cố gắng vụng về của người không quen; trông chúng thật tức cười khi muốn đi mau hơn bằng cách trôi trên không, và chúng không hề biết điều ấy. Tôi vừa thấy một chú băng qua cánh đồng; chú khởi sự bằng cách đi từ từ, xong gấp hơn rồi bay lên cao chừng 15cm và trôi mau lẹ một khoảng chừng 30 tới 40m, vẫn liên tục co duỗi chân như khi chạy, và tiếp diễn cử động ấy khi hạ xuống; sau cùng tinh linh đi chậm lại rồi ngưng hẳn.

Chúng không ngưng chuyện trò với nhau trong suốt buổi; vì tôi thấy nhưng không hề nghe chúng la hét với nhau, múa tay múa chân đủ trò. Tinh linh có rất ít đặc tính cá nhân, tâm thức của cả bọn gần như là một, duy nhất san sẻ gần như đồng đều cho khắp cả bọn. Cái điểm chính của tâm thức ấy là nỗi vui sướng, và trong lúc này đó là điểm nổi bật trong nhóm.

Tương tự vậy là mannikin màu xanh lá cây, cao chừng 1 tấc tới tấc rưỡi, hình như chúng là biểu hiện của tâm thức có liên hệ mật thiết với cỏ. Sinh vật có gương mặt bầu bĩnh trẻ thơ, toàn thân chỉ toàn là chất liệu màu xanh có quần áo là một bộ ôm sát người, với nón hơi nhú đôi tai dài và nhọn.

TÂM THỨC CÂY

Cotswolds,

August 18, 1925

Như mọi thú vật trong lúc tái sinh là một cá nhân riêng biệt dù chỉ tạm thời, mỗi cái cây cũng vậy, trong đời của nó cây phát triển tính chất riêng của mình. Những cây du già cổ to lớn trong thung lũng này đã phát triển cá tính rõ rệt, và có được một ý thức về sự hiện hữu, một khái niệm mơ hồ về chính mình.

Tiếp xúc với cảm giác về cá tính này cho ra một cảm xúc lạ lùng như thể ta đang đứng trước những thực thể bất động khổng lồ, mỗi cái biết rằng mình khác biệt với nhóm còn lại, mỗi cái có một bầu không khí nhất định và cho ra một ảnh hưởng rõ ràng. Khi vượt qua thân xác vật chất của cây, ta gặp ngay một cá tính và chạm được với

tâm thức của nó. Như mới rồi một luồng gió nhẹ lay động khu vườn làm lá xào xạc và khiến khu rừng vang lên âm ái từ đầu tới cuối rừng, tâm thức cây biết được chuyện ấy.

Khi đi vào đời sống nội tâm của cây, tôi có được những cảm xúc hoàn toàn mới lạ; nó giống như tới một nước không quen, thấy sắc dân khác hẳn và làm quen với những tiêu chuẩn giá trị mới. Tôi cảm thấy rằng những 'người' này rất nhạy cảm với sự thay đổi trong thiên nhiên, thay đổi của thời tiết và bốn mùa, và rõ rệt là chúng có đủ tâm thức để nhận biết điều ấy. Người ta có thể nói là chúng cảm được và nhận ra gió chiều, nói với mình trong tâm tưởng: 'A, gió chiều tới rồi, thích làm sao khi nó làm cành tôi lay động, thân tôi rung nhẹ và lá tôi xào xạc'. Tôi có cảm tưởng rất mạnh mẽ rằng nó nhìn ra những cây bên cạnh và nói, 'Gió lại tới nữa kia.'

Tâm thức này lan khắp nội cành và mọi rễ của cây, tuy điểm chính hình như nằm ở thân cây. Thấy là nó nhạy cảm đối với mỗi đầu cành, thành ra mọi chuyển động của lá và những cành nhỏ ngoại biên gửi đi một rung động theo hệ thần kinh sơ khai, như màng lưới thuộc thể tinh cảm, về đến tâm thức ở giữa. Trong trường hợp cây du, cảm tưởng cho thấy nó mang nam tính và tôi hay nghĩ tới chúng như là chàng cây. Tiếp xúc gần hơn nữa làm lộ ra sự hiện diện của một ý thức thúc đẩy bên trong muốn tăng trưởng, điều mà tôi có thể dịch sát nhất là ý muốn vươn mình; như thế cái ý chí thiêng liêng, hằng muốn vượt lên trên đường tiến hóa, biểu lộ như thế trong tâm thức cây, khiến 'chàng cây' cảm được sự thúc giục muốn vươn lên và lên nữa ra ngoài, khỏi đầu cành của thân xác mình; cảm tưởng ấy gần giống như khi ta thọc tay sâu vào bao tay, chỉ khác là ở đây có hàng ngàn ngón thay vì chỉ có năm. Đó là vùng tâm thức lạ lùng so với tâm tưởng con người, một vùng mà rừng là thành phố với người sống kế nhau và về một mặt, cả khối được đoàn kết, là một phần của tâm thức rộng hơn nữa, của đáng cao cả mà con cái là tất cả những cây.

Chàng cây là tổng hợp phần tâm thức ở cõi tinh cảm của cây, và chàng dùng thể sinh lực mình như là dụng cụ để tiếp nhận cảm xúc ở cõi vật chất. Nhìn theo khía cạnh hồn khóm, mỗi cây trong đó được thấy là một cá nhân riêng biệt đang tái sinh, khác nhau trong sự phát triển phần lớn do tuổi tác. Chúng ta dùng chữ 'cá nhân' một cách tương đối thôi, tuy càng lại gần tôi càng nhận thức là với những cây cao tuổi, già lão, tính này càng mạnh, và cũng có nét tương tự như tính cảm gia đình ở mức phát triển của chúng, một tâm thức liên hệ trong nhóm. Cái cảm giác mạnh mẽ nhất chúng có thể có sinh ra từ việc sinh lực tuôn tràn trong thể sinh lực của cây; điều này xảy ra không ngừng và gia tăng dần, mang lại cảm giác vui sướng.

Mỗi cây có một quả tim, một bộ phận tương tự như lá lách, và trung tâm giao cảm thần kinh hợp lại mà qua đó sinh lực tuôn vào rồi được phân phối đi khắp thân cây. Trong lúc ngồi dựa vào một thân cây du to lớn, mạnh mẽ, tôi đi sâu phần nào vào tâm thức cây, sự rung động liên tục của sức sống trong cây lộ ra thật rõ, trọn thân người tôi rung theo nhịp ấy và cả thể sinh lực cũng như thể tinh cảm bị ảnh hưởng mạnh mẽ; đó là cảm giác lan rộng, nhịp nhàng, có hơi thoảng giống như nhịp tim đập đều đặn. Tôi nghe được tiếng đập ở cõi tinh cảm, nó cho tôi cảm tưởng như một nốt nhạc được hát lên, một âm vang tròn đều phát xuất từ chính nơi sâu thẳm của thân cây và vang dội ra khắp cành. Khi có một làn gió thổi tới, sự rung động thay đổi liên tục tùy theo sức gió và hướng gió. Lúc này cơn gió rất nhẹ khi có khi không, và âm của nốt chỉ thay đổi rất ít trên dưới nốt ấy một chút.

Kinh nghiệm này làm khơi dậy những cảm giác lạ lùng, hay đúng hơn là 'ký niệm' trong tôi, giống như nó gợi nhớ lại thời kỳ xa xưa nào lắm tôi đã từng ở trong điều kiện tương tự; thật vậy, cảm xúc nào cũng quen thuộc một cách kỳ lạ, càng lúc càng trở nên rõ hơn, rồi khi tôi dần dần quen, với sự rung động và đồng hóa mình dễ dàng với chúng, tôi gần như thấy rằng cây trong tâm thức chúng cũng ý thức lơ mơ về những ai thương yêu và quý chuộng mình.

Tư tưởng mới mẻ sinh ra từ kinh nghiệm này là cây không phải chỉ để cho gỗ, là loài thảo mộc hữu ích cho ta, làm đẹp khung cảnh, chúng là sinh vật sống động và rất đổi nhạy cảm. Chúng đang tới đích trong chặng tiến hóa của loài ấy, gần tới giới hạn cuối cùng của loài.

Khu rừng trong thung lũng này gồm những bạn bè vui sống với nhau, dường như tôi nghe được tiếng thì thào của vô số giọng, cây này nói với cây kia giữa cảnh trời thanh khiết, tươi mát và trong sạch của thế giới cây.

Tôi cảm nhận một niềm hạnh phúc sâu xa và sự mãn nguyện, khiến tôi nghĩ rằng con người cũng nên gắng tập cho mình có nhiều hơn sức mạnh dạn dầy và vững chãi, cũng như sự quân bình nhịp nhàng vốn là đặc tính của đa số cây.

